

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Janov nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou

468 11 Janov nad Nisou 347

Identifikátor školy: 600 078 434

Termín konání orientační inspekce: 23., 24. října 2000

Čj.	083 63/2001- 4005
Signatura	oh3cu106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Devítitřídní základní školu v Janově nad Nisou navštěvuje v letošním školním roce 156 žáků prvního až devátého ročníku. Jsou vyučováni podle učebního dokumentu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Jednotlivé školní budovy (hlavní dvoupatrová budova s devíti třídami, jednopatrová budova školní družiny a školní jídelny, budova ve které je keramická dílna a v místní sokolovně využívaná tělocvična jsou od sebe vzdáleny 5 - 10 minut chůze.

Rozvrh hodin byl vzhledem ke sledovaným předmětům sestaven dobře, respektoval didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků. Hodinová dotace sledovaných předmětů souhlasila s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu.

Třídy jsou prostorově vyhovující, tradičně uspořádané. Estetická úroveň tříd na prvním stupni byla ve srovnání s druhým stupněm více podnětná. Psychohygienické zásady byly respektovány.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka byla sledována celkem v 16 hodinách - na prvním stupni školy v hodinách českého jazyka, prvouky, vlastivědy, na druhém stupni školy v hodinách matematiky, fyziky, chemie, zeměpisu a informatiky. Kontrolou zápisů v třídních knihách a porovnáním s obsahem učiva v učebních osnovách i porovnání rozvrhu hodin s učebním plánem byla hodinová dotace jednotlivých předmětů v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Rozvrh hodin byl vzhledem ke sledovaným předmětům sestaven dobře, respektoval didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků.

Třídy jsou prostorově vyhovující, tradičně uspořádané. Estetická úroveň tříd na prvním stupni byla ve srovnání s druhým stupněm více podnětná. Psychohygienické zásady byly respektovány.

Hodiny byly odučeny v kmenových třídách vyjma jedné hodiny zeměpisu a informatiky.

Výuka na prvním stupni základní školy - český jazyk, vlastivěda, prvouka.

Sledované hodiny byly odučeny odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami. Vyučující byly na hodiny připraveny. Vkusně upravené třídy byly vyzdobeny pracemi žáků i nástěnnými pomůckami k učivu. V jedné třídě bylo atypické uspořádání lavic.

Výuka byla vedena frontálním způsobem, v jedné hodině českého jazyka a v hodině prvouky využívala vyučující skupinové práce žáků. Obměna činností probíhala ve všech hodinách. Při samostatném plnění zadaných úkolů byla respektována individuální práce jednotlivců. Včasné vkládání relaxačních chvil (vyjma prvního ročníku) umožňovalo žákům opětovné aktivní zapojení do výuky. Pokyny učitelky byly přiměřené věku žáků, vyučovací čas byl účelně využit. Pouze v jedné hodině vyučující příliš často přerušovala vysvětlování a zadávání úkolů hlasitým napomínáním některých žáků. Při hodinách čtení si žáci procvičovali ohebnost jazyka na jazykolamech, učitelky dbaly na správnou artikulaci i na správné dýchací návyky. Použité motivační metody vycházely ze známého prostředí žáků (rodina, televize), byly uplatněny i mezipředmětové vztahy. Průběžné i závěrečné hodnocení bylo učitelkami zdůvodněné, převažovala slovní pochvala. Ve třech hodinách byli žáci taktně upozorňováni na chyby a byly

nastíněny prostředky k nápravě. V komunikaci byla respektována stanovená pravidla vzájemných vztahů. U žáků v prvním ročníku se ještě pravidla vytvářejí. Učitelky dbaly na rozvíjení komunikativních schopností žáků, přesto se u nich velmi často objevovaly pouze jednoslovné odpovědi.

Sledované hodiny českého jazyka na prvním stupni základní školy byly hodnoceny dvakrát jako hodina příkladná, jedenkrát velmi dobrá a jedenkrát dobrá, výuka prvouky jako příkladná a vlastivědy jako velmi dobrá.

Celkově je výuka na prvním stupni základní školy hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka na druhém stupni základní školy

Přírodní vědy - matematika, fyzika, chemie a zeměpis

V rámci orientační inspekce byly navštíveny tři hodiny matematiky u vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí, dvě hodiny fyziky u učitelů s pedagogickou způsobilostí, jedna hodina chemie u vyučujícího s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dvě hodiny zeměpisu - jedna u vyučujícího s odbornou a pedagogickou způsobilostí a druhá u vyučujícího pouze s pedagogickou způsobilostí.

Výuka matematiky, chemie probíhala v kmenových třídách, výuka fyziky v odborné učebně a v kmenové třídě, výuka zeměpisu v jedné hodině v kmenové třídě a v jedné hodině v počítačové učebně. Vybavení pomůckami a učebnicemi vyhovovalo potřebám vyučování.

Výuka byla dobře připravená, probírané učivo navazovalo na předcházející. V rámci převažujících tradičních metod práce byly hodiny promyšlené, dobře strukturované, měly jasné cíle a obsah. Společným znakem většiny zhlédnutých hodin byl frontální způsob výuky se střídáním činností, které žáky v mezích možností aktivizovaly (práce s učebnicí, s pracovním sešitem, samostatná práce, řízený rozhovor, zčásti relaxační chvíle atd.). Vyučující uplatňovali mezipředmětové souvislosti a dle možností kladli důraz na propojení teorie s praxí. V hodinách fyziky vhodně využívali názorné pomůcky a v hodinách zeměpisu regionální prvky. Pozitivně lze hodnotit využívání výukových programů v hodině zeměpisu. Způsob práce žáků ukazoval zběhlost v práci s počítačem a orientaci programech. Ve věcné a odborné správnosti výuky nebyly shledány nedostatky. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně, nebylo však vždy dbáno na spisovné vyjadřování.

Vyučující k žákům ve většině hodin přistupovali individuálně, žáky hodnotili převážně pozitivně.

Ve sledovaných hodinách převládala komunikace založená na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se chovali klidně a ukázněně.

Kvalita výuky přírodovědných předmětů měla velmi dobrou úroveň.

Technické vědy - informatika

Povinně volitelný předmět informatika, který vyučuje pedagog s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro matematiku a tělesnou výchovu, proběhla nultou a první vyučovací hodinou se žáky osmého ročníku. Vyučující měl připraven společný úkol pro všech dvanáct přítomných žáků, z nichž každý pracoval u svého počítače. Do úvodního ústního opakování znalostí práce s PC z minulých hodin se zapojilo jen několik žáků. Při hlavním úkolu hodiny - vytvoření informačního letáku - žáci pracovali se zaujetím. Převážná část žáků zvládla zadaný úkol

(stanovení typu písma, uspořádání textu, obrázku, tabulky i podbarvení textu) velmi dobře. Potíže jim činilo mluvnické učivo při psaní textu. Učitel jim pomáhal radou i praktickou ukázkou některé operace práce na počítači. Výkony žáků byly hodnoceny průběžně.

ČŠI hodnotí výuku jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Sledovaná výuka v šestnácti vyučovacích jednotkách měla velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy v oblasti výchovně-vzdělávací činnosti jsou stanoveny i vzhledem k místním přírodním podmínkám a snaze udržet v obci plně organizovanou školu, v oblasti materiální na spolupráci s obecním úřadem, dalšími organizacemi a sponzory.

Plán školy pro letošní školní rok vychází z rozboru minulého roku provedeného ve výroční zprávě. Je členěn do kapitol charakteristika školy, personální situace a další povinnosti učitelů. Stanovené hlavní úkoly se zaměřují na podmínky výuky, činnost školní družiny a propagaci školy. Je zpracován i plán kontrolní a hospitační činnosti.

Předložený učební plán obsahuje zpracovanou hodinovou dotaci v jednotlivých předmětech a ročnicích a je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy tohoto programu jsou rozpracovány do tématických plánů, jejichž zpracování má rozdílnou úroveň.

V plánování mimotřídní a mimoškolní činnosti využívá vedení školy odbornosti i zájmu pedagogických i dobrovolných pracovníků k rozšíření nabídky volitelných i nepovinných předmětů a zájmových útvarů.

V oblasti plánování došlo od poslední inspekce k pozitivnímu posunu a je hodnocena jako průměrná.

Organizování

Organizační struktura školy je stanovena. Kompetence jednotlivých pracovníků a specifikace úkolů jsou vymezeny, pravomoci delegovány. Porady vedení školy nejsou uskutečňovány. Organizační struktura umožňuje fungující řízení školy.

Jako poradní orgány jsou zřízeny pedagogická rada a metodické orgány prvního a druhého stupně. Vzhledem k velikosti školy nejsou ustanoveny předmětové komise. V rámci sportovní činnosti spolupracuje škola s Asociací školních sportovních klubů a se SKI Janov - Bedřichov. Na velmi dobré úrovni je navázána družba s univerzitou v Löbau. Pedagogičtí pracovníci se scházejí dle plánu na pedagogických radách a na pravidelných provozních poradách. Při škole pracuje neregistrovaný Klub přátel školy.

Život školy se řídí písemně zpracovaným vnitřním řádem, rozvrhem hodin jednotlivých tříd a rozpisem zájmové činnosti včetně sportovních a hudebních aktivit. Vnitřní řád školy neřeší postup při zajišťování dozoru o poledních přestávkách.

Škola nemá vlastní metodický návod pro hodnocení chování a klasifikaci žáků, využívá dříve vydaných materiálů.

Škola vede osobní data o žácích a pracovnících. Důvěrné informace, údaje a materiály jsou zabezpečeny proti zneužití.

Začátek vyučování, stanovené maximální počty vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících v jednom sledu a v jednom dni, délka vyučovacích hodin a délka přestávek odpovídají vyhlášce č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění.

Ředitel školy má funkční informační systém. Aktuální informace, informace ředitelství školy, školského úřadu a dalších institucí jsou pracovníkům školy předávány vedením školy osobně při každodenním styku a na pravidelných poradách, rovněž jsou k dispozici na nástěnce ve sborovně školy. Informace pro žáky jsou předávány třídními učiteli, školním rozhlasem a jsou zveřejňovány na nástěnkách. Vnější informační systém se opírá o průběžná sdělení zákonným zástupcům pomocí notýsků nebo žákovských knížek a o pravidelné konání třídních schůzek. O zhoršené klasifikaci a o udělení výchovného opatření jsou rodiče informováni písemně, v případě potřeby jsou pozváni k osobnímu jednání.

Širší veřejnosti se svými převážně sportovními úspěchy škola prezentuje v regionálním popř. i celostátním tisku a v televizi, rovněž pořádá vystoupení pro janovskou veřejnost a výstavky výtvarných prací žáků. Snahou je prosadit existenci sportovních tříd ve škole venkovského typu.

Výroční zpráva za školní rok 1999/2000 postihuje všechny oblasti činnosti školy a je v souladu se zjištěnými skutečnostmi.

Organizování má průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků úzce spolupracuje ředitel školy se svým zástupcem a jejich snahou je vstřícný přístup k jednotlivcům. Vedení školy k tomu využívá metodu rozhovoru. Cílem je především prospěch školy a žáků. Toto řízení se jeví jako funkční a účinné.

Všem pracovníkům umožňuje vedení školy podle provozních možností i účast na vzdělávacích akcích, podporuje rozšiřování odborné a pedagogické způsobilosti (v letošním školním roce dálkově studuje jeden pedagog).

Pedagogická a odborná způsobilost vyučujících plně nepokrývá potřebnou odbornost všech předmětů, i když jsou některé předměty vyučovány učiteli-důchodci na částečný úvazek. Učiteli s pedagogickou způsobilostí bez odborné způsobilosti pro daný předmět jsou odučeny předměty - dějepis, fyzika, informatika, občanská a rodinná výchova, pracovní výchova a v šestém a sedmém ročníku výtvarná výchova.

Náměty pracovníků jsou projednávány v kolektivu i v osobním rozhovoru a pokud směřují ke zlepšení výuky či prostředí a nejsou finančně příliš náročné, jsou realizovány.

Prvořadým cílem v systému stimulace pracovníků je vzájemná spolupráce i předávání zkušeností a poznatků. Pro jejich hodnocení jsou zpracována kritéria se kterými byli seznámeni.

Sebehodnocení školy se děje na pedagogických poradách, formou veřejného ohodnocení žáků, kteří se aktivně podílejí za vedení svých učitelů na získání dobrého jména školy a ve výroční zprávě uplynulého školního roku. Ta je pak základem pro zpracování nových úkolů.

Vedení a motivování pracovníků se jeví v daných podmínkách školy jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrola je téměř každodenní, její systém je vytvořen. Kontrola výchovně-vzdělávací činnosti má ze strany ředitele školy zejména v otázce pedagogické dokumentace drobné nedostatky, i když oproti inspekci v dubnu 2000 došlo k podstatnému zlepšení.

Ač je zpracován plán hospitační činnosti a kontroly, v době inspekční návštěvy nebyl do důsledků splněn. Příčinou bylo, dle sdělení ředitele, nutné řešení nastalé provozní situace. Hospitační činnost je dokumentována zápisy, které obsahují převážně kladné hodnocení. Vlastní kontrolu výsledků úrovně vzdělávání vedení školy neprovádí, sleduje výsledky uvedené v žákovských knížkách a při občasné kontrole písemných prací.

Provoz školy a její hospodaření jsou pravidelně sledovány vedením školy i společně se zřizovatelem. Analýzu kontrolních zjištění a stanovení úkolů z nich vyplývajících provádí užší vedení školy a seznamuje s nimi své spolupracovníky.

Kontrolní mechanismy jsou stanoveny, chybí důslednost v jejich posuzování, ale lze konstatovat, že jsou funkční. Kontrolní systém je průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Od poslední inspekční činnosti došlo k pozitivnímu zlepšení zejména v oblasti plánování a kontrolních mechanismů, přesto je řízení školy hodnoceno s pozitivy a negativy v rovnováze jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Žáci školy mají možnost ve volném čase navštěvovat kroužky - keramický, dyslektická náprava, konverzace z německého jazyka, sborový zpěv, hra na flétnu, zdravotní a anglického jazyka.

Jako volitelný předmět byla vzhledem k zájmu žáků a velmi dobré vybavenosti zvolena informatika.

Také v nepovinných předmětech se mohou žáci realizovat - jsou to: informatika v šestém ročníku, pohybové sportovní aktivity se zaměřením na sjezdové a běžecké lyžování v prvním až pátém ročníku, sportovní příprava pro žáky šestého až devátého ročníku se zájmem o běh na lyžích.

Mladší žáci mohou v ranních a odpoledních hodinách navštěvovat školní družinu a pro žáky

šestého až devátého ročníku se zájmem o běžecké lyžování byl zřízen školní klub, ve kterém se žáci scházejí šestkrát týdně v odpoledních hodinách a v zimním období i o sobotách a nedělích. Pro zájemce je v budově též zřízena pobočka základní umělecké školy v Jablonci nad Nisou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 13.9.1999,
- vnitřní řád školy,
- časový rozpis doby trvání vyučovacích hodin a přestávek,
- rozhodnutí ředitele školy o odkladu školní docházky (školní rok 1999/2000),
- rozhodnutí ředitele školy o plnění školní docházky 10. rokem (školní rok 2000/2001),
- výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000,
- učební plán školy ve školním roce 2000/2001, rozvrh hodin,
- plán práce školy na školní rok 2000/2001, plán kontrolní a hospitační činnosti, termíny klasifikačních porad a třídních schůzek,
- povinnosti a práva pracovníků školy,
- pracovní náplň zástupce ředitele školy,
- tematické plány sledovaných předmětů dle ročníků a učebního plánu,
- některé žákovské knížky a sešity žáků.

ZÁVĚR

V práci školy je od minulé inspekční činnosti patrný pozitivní posun.

Kvalita výchovně-vzdělávacího procesu je na velmi dobré úrovni. Zvolené učební dokumenty jsou plněny. Pracovníci školy nabízejí velké množství různých aktivit pro využívání volného času.

Úroveň řídicí práce má formální nedostatky, pozitiva a negativa jsou v rovnováze.

Pozitiva:

- Estetické uspořádání tříd prvního stupně školy.
- Tvůrčí přístup převážné většiny pedagogů k výuce.
- Vzájemné vztahy mezi žáky a dospělými.
- Nabídka zájmových aktivit.
- Spolupráce se školami v příhraniční oblasti.

Negativa:

- Nepovinný předmět pohybově sportovní aktivity, který vyučuje ředitel školy, byl zprvu vedený v třídní knize.
- Nepřesné vedení dokumentace - zejména u zájmových útvarů.

Doporučení

- Motivovat pedagogické pracovníky k využívání širší škály vyučovacích metod a postupů.
- Věnovat pozornost hlasové a jazykové kultuře žáků a vyučujících, dbát na spisovné vyjadřování.
- Do školního řádu zapracovat postup školy při zajišťování dozoru o poledních přestávkách.
- Věnovat větší péči kontrole dokumentace.
- Rozdělit zápisy nepovinného předmětu a školního klubu pro každého z vedoucích a to vzhledem k tomu, že každý z nich vede skupinu žáků ve školním klubu jiný den.
- Při vyrušování mladších žáků školy hledat vhodný způsob jejich zklidnění nejen slovním hlasitým napomínáním a mentorováním.
- Častěji vkládat vhodně motivované relaxační chvílky, zejména v prvním ročníku.
- Dbát na odpovědi celou větou - omezit u žáků jednoslovné odpovědi.
- Zvážit začátky nultých hodin vzhledem k dopravní obslužnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Božena Vydrová	v. r.
Člen týmu	Mgr. Jan Vrabec	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 12. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 3. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Karel Soukal	v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

- Inspekční zpráva je odesílána v měsíci březnu 2001 vzhledem k náhlé a dlouhodobé pracovní neschopnosti vedoucí týmu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Jablonec n.N. referát školství	2. 4. 2001	083 90/2001-4005
Městský úřad Janov nad Nisou	2. 4. 2001	083 92/2001-4005

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	bez připomínek